

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
Շրջակա միջավայրի նախարար
Հակոբ Սիմիոյան

«30» 11 2022թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 0177-22

Ձեռնարկողը՝

«ԱՐՄՍՏՐՈՅ» ՍՊԸ

ք. Երևան, Թումանյան փողոց 32/1

Գործունեությունը՝

**Երևանի Մ. Մխոյանի անվան թիվ 68 հիմնական
դպրոցի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա
ազդեցության նախնական գնահատման հայտը
ք. Երևան**

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պարտականությունները կատարող՝

Խաչիկ Մարտիրոսյան

Առդիր եզրակացությունը՝ 7 թերթ

РФ № 0177-22

 $\langle \underline{30} \rangle \quad \underline{11}$

02543163
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԵՐԱՐԱՆԻ ԲԱՆԿԱՆԻ
ԶԱՎԱԿՈՒՄԻ ՄԵԼՈՒ
ԿՈՄԻՏԵ
COMMISSION
OF EXPERTS

եռահարկ: Դպրոցի արևելյան կողմից կազմակերպված են դպրոցի մուտքերը, որոնք հարում են Նոր Արեշի 8-րդ փողոցին, հյուսիսային կողմում նոր իրականացվող կիսակառույց շինություն է, իսկ հարավային և արևմտյան կողմից անհատական բնակելի տներ են: Դպրոցի ցանկապատի հեռավորությունը հարակից Նոր Արեշ 6-րդ և 8-րդ փողոցներից կազմում է 1 (մեկ) մ, անհատական բնակելի տներից՝ 15 մ: Տարածքը գտնվում է խառը կառուցապատման գոտում, ուր բացակայում են բնական լանդշաֆտները: Անմիջապես դպրոցի տարածքում կան կանաչ գոտիներ: Հողատարածքի սահմանագծով և դպրոցի շենքին մոտ սիզամարգերում առկա են 18 հատ պտղատու ծառ, որոնցից 4 ծառ գտնվում են կիսաչոր վիճակում:

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից տարածքը հանդիսանում է Արարատյան կուտակային դաշտի հյուսիս-հյուսիսարևելյան եզրամասը: Ռելիեֆը հարթ է, բացարձակ նիշերը տատանվում են՝ 956-962 մետրի սահմաններում:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից տարածքում գրունտային ջրերը գտնվում են 10 մետրից խորը, բայց հորատման ընթացքում թիվ 3 հորատանցքում հանդիպել է գրունտային ջուր՝ 6.0 մետրի վրա և հաստատվել 5.35 մետրի վրա: Մյուս երեք հորատանցքերում գրունտային ջուր չի հանդիպել:

Ներկայացվող տարածքում տարածված են կիսաանապատային գորշ, խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային հողերը, որտեղ բուսածածկը և հողածածկը համատարած բնույթ չեն կրում: Բուսաշերտի հզորությունը տատանվում է 10-20 սմ:

Թիվ 68 դպրոցի տարածքը չի առնչվում բնության հատուկ պահպանվող տարածքների, բնության և մշակութային հուշարձանների կամ կենսաբազմազանության վտանգված տեսակների հետ:

Հողամասում առկա են դպրոցի հին շենք (5801,85 մ²), հին կաթսայատուն (36 մ²), անհատույց անժամկետ օգտագործման շինություն (37,12 մ²), զինկոմիսարիատ (766,17 մ²), ավտոտնակ (41,18 մ²), պարիսպ (1,55 մ²/4, 42 խմ և 41,85 մ² /101,49 խմ): Առկա բոլոր շինությունները և գոյություն ունեցող տաքանցումը ենթակա են քանդման:

Դպրոցի քանդման աշխատանքների համար հիմք է հանդիսանում ՀՀ կառավարության 2019 թվականի N 87-Ա «Անհատույց սեփականության իրավունքով գույքը հանձնելու և քանդման (ապամոնտաժման) աշխատանքները կազմակերպելու մասին» որոշումը¹: Սույն որոշման կետ 2-ով սահմանված կարգով դպրոցի շենք-շինությունների քանդման արդյունքում ձևավորվելիք շինանյութը սեփականության իրավունքով անհատույց հանձնվելու է դպրոցի կառուցման համար ընտրված շինարարական կազմակերպությանը:

Նախատեսվող գործունեության նպատակն է՝ Երևան քաղաքի Էրեբունի վարչական շրջանի Նոր Արեշ 8-րդ փողոց 56 հասցեում կառուցել սեյսմիկ պահանջներին բավարարող դպրոցի շենք, որը կապահովի ուսումնական ծրագրերի արդյունավետ իրականացումը, ինչպես նաև անձնակազմի և աշակերտների համար հարմարավետ պայմաններ:

Կառույցի տեխնիկատնտեսական ցուցանիշներն են.

- Աշակերտների քանակը - մոտ 430 աշակերտ,
- Հողատարածքի ընդհանուր մակերեսը - 9381,0 մ²,
- Կառուցապատման մակերեսը - 3745,0 մ²,
- Կաթսայատուն - 24,0 մ²,
- Ոչ ջրաթափանց մակերեսներ /սալվածք, աստիճաններ և այլն/ - 1859,6 մ²,
- Կանաչապատ տարածք, ջրաթափանց մակերեսներ - 3752.4 մ²/40 %/:

Դպրոցի տարածքում նախատեսված է նաև սպորտային և մարզական գոտիներ:

¹ <http://www.irtek.am/views/act.aspx?aid=98264>

Բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ շինհրապարակների տարածքների ջրցանի, հողի/գրունտի խոնավացման, ինչպես նաև շինարական անձնակազմի խմելու և կենցաղային կարիքների համար: Շինարարական նպատակներով ջրի ծախսը պայմանավորված է փոշեռաջացման օջախների ջրմամբ, որը ներկայացված բանաձևով կազմում է 624.0 մ³/շին.ժամ: Շինարարության ժամանակահատվածի համար կենցաղային և խմելու ջրօգտագործումը հաշվարկվել է ըստ սպասարկող աշխատողների թվաքանակի (20 մարդ), ինչը կազմում է 100 լ/օր:

Շինարարության նախապատրաստման փուլում տեղանքում կհանվի 450 մ³ բերրի հող: Հողի կտրումը, պահեստավորումը, պահպանումը և հետագա օգտագործումը կիրականացվի ՀՀ կառավարության 02.10.2017 թ. «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը և հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու N 1404-Ն պահանջներին համապատասխան: Շինարարության ընթացքում հանվող գրունտը ամբողջությամբ օգտագործվելու է հետլիցքի, տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման նպատակով:

Նախատեսվող գործունեության ընթացքում կառաջանան շինարարական թափոններ և աղբ /մնացորդային հողային զանգվածներ, քանդման արդյունքում առաջացող շինաղբ, ասֆալտբետոնյա ծածկույթ և այլն/: Շինարարական աղբը համաձայն ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարի 25.12.2006 թ. N 430-Ն հրամանի համապատասխանում է «Պատի բետոնե իրեր, սյուներ, փչացած և աղտոտված բետոնային սալիկներ» տեսակին: Քանդման արդյունքում առաջացող շինարարական թափոնները (2100 մ³) և կենցաղային աղբը (50-60 մ³) տեղափոխվելու են Երևանի քաղաքապետարանի կողմից թույլատրված աղբավայր:

Շինարարության նորմատիվ ժամկետը որոշվել է ըստ օրացուցային ժամանակացույցի և կազմում է 24 ամիս, որից 2 ամիսը նախատեսված է գոյություն ունեցող մասնաշենքերի ապամոնտաժման/քանդման աշխատանքների համար: Նախատեսվող շինարարական և տրանսպորտային միջոցներից շահագործվելու են ավտոկռունկ, բետոնատար մեքենա, էքսկավատոր, բեռնատար մեքենա և այլն: Շինարարական նյութերից օգտագործվելու են երկաթբետոն, սրբատաշ և կոպտատաշ քար, փայտ, մետաղ, ապակի, բարձրորակ սվաղ և այլն: Շինանյութերը ձեռք են բերվելու միայն լիցենզավորված մատակարարներից: Բետոնի խառնուրդ շին. հրապարակ է տեղափոխվելու պատրաստի վիճակում, ինչը ձեռք է բերվելու համապատասխան մատակարարներից:

Շինարարության ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքի 40 % (տոկոս)՝ 3752,4 մ² կանաչապատել՝ առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 08.02.2018 թվականի N108-Ն որոշման դրույթներով: Համաձայն նախնական գնահատման հայտի՝ առկա ծառերը շինարարության ժամանակ հիմնականում չեն վնասվելու, բացառությամբ 4 հատ կիսաչոր ծառի, որոնք հատվելու են, 6 հատ երիտասարդ ծառ տեղափոխվելու և վերատնկվելու է: Դեկորատիվ տեսք ապահովելու նպատակով կանաչապատման համար օգտագործվելու է սոսի, թղկի և թփատեսակներ, որոնք հարմար են Երևան քաղաքի լանդշաֆտին և բնակլիմայական պայմաններին: Նախատեսվում է ընդհանուր առմամբ տնկել 60 ծառ, որոնցից՝ 30 պտղատու, 30-ը՝ սոսի և թղկի:

Տարածքում առկա է ոռոգման համակարգ, որը շինարարության ընթացքում կվերանորոգվի:

Համաձայն ՀՀՇՆ IV-11.07.01-2006 «Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժ խմբերի համար» շինարարական նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջների՝ նախատեսվել են հաշմանդամների և ԲՄԽ-երի կենսագործունեության ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ:

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ժամանակ շրջակա միջավայրի վրա կդրսևորվեն որոշակի բացասական ազդեցություններ, սակայն վերջիններս կկրեն ժամանակավոր բնույթ, կլինեն սահմանափակ և կարճատև: Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները և ռիսկերը հիմնականում պայմանավորված են արտանետումներով, որոնք կարող են առաջանալ քանդման աշխատանքների, հիմքերի փորման, նոր կառուցվող մասնաշենքերի շինարարության, հողային զանգվածների և շինադրի տեղափոխման ընթացքում, ինչպես նաև հնարավոր է աղմուկի մակարդակի ավելացում և դիզելային վառելիքի արտանետումներ՝ շինարարական տեխնիկայի շահագործման ժամանակ:

Թվարկված աշխատանքների ազդեցությունը նվազեցնելու և փոխհատուցելու նպատակով ԲԿ պլանով նախատեսված բնապահպանական միջոցառումներն են՝

- օդային ավազան փոշու արտանետումները նվազագույնի հասցնելու նպատակով շինհրապարակի պարբերաբար ջրցանում;
- շին. հրապարակում բացառել թափոնների կուտակումները, թափոնները ժամանակին տեղափոխել հատկացված վայրեր՝ համայնքի ղեկավարի կամ աղբավայրը շահագործողների հետ նախապես կնքված պայմանագրերի համաձայն;
- հողաբուսաշերտի պահեստավորում 2 մ չգերազանցող բարձրությամբ կույտերի տեսքով և պաստառներով ծածկված վիճակում;
- շին. աշխատանքների ընթացքում հնարավորինս բացառել հողային մաերեսների վրա անուղղակի ազդեցությունները, ինչպիսիք են շինթափոնների տեղադրում, կեղտաջրերի/բետոնաջրերի հեռացում և այլ գործողություններ;
- անհրաժեշտ է շին. հրապարակում կառուցել կեղտաջրերի/բետոնաջրերի հեռացման համար նախատեսված ժամանակավոր, պաշտպանիչ թաղանթով մեկուսացած հոր/պարզարան (≥ 5 խ.մ);
- հաշվի առնելով տարածքին կից բնակելի տների առակայությունը, հիմնական աղմուկ առաջացնող աշխատանքներն իրականացնվելու են հնարավորինս օրվա ցերեկային ժամերին՝ 14:00-18:00՝ ՀՀ թույլատրելի նորմերի սահմաններում:
- շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին, խուսափել աղմկահարույց մեքենաների և սարքավորումների օգտագործումից, անհրաժեշտության դեպքում խլացուցիչներ տեղադրել;
- խուսափել տարածքում այն ծառերի և թփերի հատումից, որոնք ազդեցության չեն ենթարկվում՝ համաձայն նախագծի, անհրաժեշտ է բացառել տարածքում առկա հատված բուսականության այրումը;
- պարզ տեսանելի ցուցանակների, զգուշացնող նշանների կիրառում, պատնեշների և շրջանցող ուղիների նախատեսում շին. հրապարակում՝ հանրությանը վտանգների մասին նախազգուշացնելու համար;
- փոշու, աղմուկի և թրթռումների մակարդակի հսկողություն գործիքների չափագրում՝ անհրաժեշտության դեպքում;
- կատարել կանաչապատման/բարեկարգման աշխատանքներ՝ համաձայն բարեկարգման նախագծի;
- ձեռնարկել առկա, տնկված ծառերի, թփերի, խոտածածկի պահպանումը և մոնիթորինգը՝ բուսականության բարձր աճն ապահովելու համար:

Բոլոր բնապահպանական միջոցառումները ներառված են շինարարության նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն շինարարական կազմակերպության կողմից: Մեղմացնող միջոցառումների արժեքը գնահատվում է ծրագրի ընդհանուր արժեքի մոտավորապես 2%:

Պատճառաբանական եզրահանգումներ. Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է գոյություն ունեցող ուսումնական հաստատության տարածքում: Այն կառուցվելու և շահագործվելու է ՀՀ-ում գործող օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան: Ազդեցություններն իրենց բնույթով կլինեն սահմանափակ և կարճատև՝ պայմանավորված շինարարական աշխատանքներով: Ազդեցությունները կանխվելու կամ նվազեցվելու են նախնական գնահատման հայտով բնապահպանական կառավարման պլանով (ԲԿՊ) նախատեսված՝ սոցիալական ազդեցությունները մեղմացնող և բնապահպանական միջոցառումների արդյունավետ իրականացման արդյունքում: Սեյսմիկ պահանջները բավարարող դպրոցի նորակառույց շենքը կապահովի ուսումնական ծրագրերի արդյունավետ իրականացում, ինչպես նաև աշակերտների և անձնակազմի համար հարմարավետ պայմաններ:

Փորձաքննական գործընթացին ներգրավվել են առողջապահության, արտակարգ իրավիճակների, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունները, քաղաքաշինության կոմիտեն, Երևանի քաղաքապետարանը, Էրեբունի վարչական շրջանը, ՇՄ նախարարության ստորաբաժանումները, «Հիդրոոգեոթերաբանության և մոնիթորնգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը: Հայտը լրամշակվել է նաև ստացված դիտողությունների և առաջարկությունների հիման վրա:

Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Էրեբունի վարչական շրջանի ղեկավարի նստավայրում իրականացվել է 2 (երկու) հանրային քննարկում, ինչի ընթացքում հանրությունը դրական է արտահայտվել նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ:

Փորձաքննական պահանջներ

- Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է հետևել նախնական գնահատման հայտով ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների կատարմանը, ժամանակացույցին, իսկ դրանց չբավարարման դեպքում նախատեսվել լրացուցիչ միջոցառումներ՝ ուղղված բնապահպանական և շինարարական նորմերի պահպանմանը:
- Նախատեսվող շինարարական աշխատանքներն անհրաժեշտ է կատարել օրվա սահմանված ժամերին՝ հնարավորինս նվազագույնի հասցնելով բնակելի տարածքներում աղմուկը և ճանապարհների առավելագույն բեռնվածությունը:
- Շինարարական աշխատանքների ընթացքում առաջացող թափոնների կուտակումն ու հեռացումն իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ համաձայնեցված Երևանի քաղաքապետարանի հետ:
- Բետոնի տեղափոխումն իրականացնել հայտում նախատեսված ձևով՝ բացառելով շինարարական հրապարակում կամ հարակից տարածքներում բետոնի արտադրությունը:
- Ապահովել հայտում նախատեսված գործունեության՝ շինարարական հրապարակից դուրս եկող ավտոմեքենաների անվադողերի լվացման, շինարարական հրապարակների պարսպապատման, ներքուստ և արտաքուստ վերանորոգվող շենքերի և շինությունների համապատասխան բարձրության անթափանց թաղանթով ծածկման միջոցառումները:
- Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում պահպանել արտակարգ իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության նորմերը:
- Կանաչապատման աշխատանքներն իրականացնել համաձայն Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչություն ներկայացված և հաստատված կանաչապատման նախագծի:

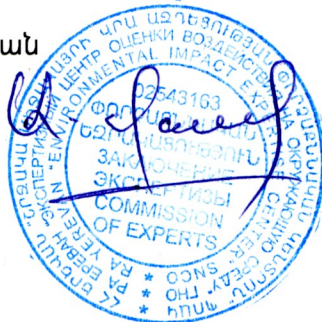

- Անհրաժեշտ է ապահովել նախնական գնահատման հայտով ամրագրված (40 %) կանաչապատման աշխատանքների իրականացումը և խնամքը:
- Կառուցման ընթացքում անհրաժեշտ է նաև պահպանել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2008 թվականի հունվարի 14-ի N 11-Ն հրամանով հաստատված ՀՀՇՆ 1-3.01.01-2008 «Շինարարական արտադրության կազմակերպման աշխատանքների կատարում» շինարարական նորմերի պահանջները:
- Նախատեսվող գործունեությունն իրականացնելիս պահպանել Առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 15-Ն և 2017 թվականի մարտի 28-ի թիվ 12-Ն հրամանով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի պահանջները:
- Համաձայն ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի «Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին»:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«ԱՐՄՍՏՐՈՅ» ՍՊԸ կողմից ներկայացված Երևանի Մ. Մխոյանի անվան թիվ 68 հիմնական դպրոցի կառուցման՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտին տրվում է դրական եզրակացություն՝ փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի առաջին կարգի մասնագետ՝

Աստղիկ Վարդանյան